

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I DISCIPLINA URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 25 de gener de 2024 el ciutadà, com a administrador de la comunitat de propietaris (CP) de la finca del carrer del Comte Borrell, va presentar una queixa en aquesta Sindicatura. Hi mostrava disconformitat amb la manca de resposta municipal a les seves sol·licituds d'informació i de còpia dels expedients disciplinaris en tramitació en relació amb les instal·lacions de ventilació i climatització del local dedicat a centre de tractaments terapèutics i de rehabilitació ubicat als baixos de la finca adjacent.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

D'acord amb el **principi d'economia administrativa**, no s'ha efectuat una petició d'informe a l'Ajuntament de Barcelona, ja que en l'expedient hi consta prou informació per poder emetre un pronunciament. Per aquest motiu, un cop examinat el contingut de la queixa, la documentació aportada per la persona interessada i la normativa aplicable, aquesta Sindicatura emet la decisió següent.

CONSIDERACIONS

1. Sol·licituds de l'interessat no respostes

El ciutadà actua com a administrador de la CP, que pateix unes molèsties denunciades a bastament a l'Ajuntament a causa del funcionament de les instal·lacions del centre terapèutic i de rehabilitació ubicat a la finca adjacent a la que administra.

Ha presentat instàncies en dates 11 de juliol i 23 d'octubre de 2023, així com en data 4 de gener de 2024, per saber l'estat de tramitació dels expedients disciplinaris incoats contra la titularitat del centre pels incompliments normatius constatats tant en termes urbanístics com mediambientals.

Amb relació a aquesta qüestió, es vol recordar que el principi d'eficàcia recollit a l'article 103 de la Constitució espanyola exigeix que les administracions públiques compleixin, de manera raonable, les expectatives que les persones ciutadanes demanen legítimament. Entre aquestes hi ha el **deure de resoldre i notificar, de manera expressa, les peticions i reclamacions que la ciutadania presenta**. Només així es garanteix una defensa adequada dels seus drets i interessos.

D'altra banda, l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP) regula l'obligació d'emetre resolucions, quan assenyalada que l'Administració està obligada a dictar una resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments, sigui quina sigui la forma com s'han iniciat. En el mateix sentit s'expressa l'article 31.1 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

El termini màxim per resoldre i notificar la resolució l'estableix la legislació específica aplicable a cada tràmit, i no pot ser superior a sis mesos, o tres mesos quan les normes reguladores dels procediments no fixin el termini màxim, llevat que una norma amb rang de llei n'estableixi un de superior o així ho prevegi el dret de la Unió Europea (art. 22 de la LPACAP).

No ens consta que de moment s'hagi facilitat cap resposta a l'interessat i desconeixem en quin punt de tramitació estan els expedients disciplinaris. Cal tenir en compte, però, que, **quan l'Administració incompleix els terminis de resolució, la seva actuació incideix en les expectatives de la ciutadania**.

La jurisprudència és eloqüent en aquest sentit, tal com mostra la sentència del Tribunal Suprem de 28 de maig de 2020 (entre moltes altres):

[E]l deure jurídic de resoldre les sol·licituds, reclamacions o recursos **no és una invitació de la llei a la cortesia dels òrgans administratius, sinó un estricte i rigorós deure legal que obliga tots els poders públics**, per exigència constitucional (articles 9.1, 9.3, 103.1 i 106 CE), i **la seva inobservança arrossega també el trencament del principi de bona administració**, que no només juga en el terreny dels actes discrecionals i en el de la transparència, sinó que, com a pressupòsit bàsic, exigeix que l'Administració compleixi amb els seus deures i mandats legals estrictes i no s'empari en la seva infracció per causar un perjudici innecessari a la persona interessada.

Aquesta institució considera que la jurisprudència invocada i les normes analitzades imposen a l'Administració un grau d'exigència i diligència a l'hora de respondre les peticions de la ciutadania, que ha de regir l'actuació administrativa en el marc del dret a una bona administració.

El principi de bona administració i d'eficàcia dels serveis públics està recollit en el dret de la Unió Europea (article 41 de la Carta de drets fonamentals), en els articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i en l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquest dret implica disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i capaç de resoldre els problemes de les persones d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta, en l'article XXIII, quan es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

2. Un problema cronicat

L'any 2020 la Sindicatura va rebre les primeres queixes en relació amb les molèsties que produïa la maquinària instal·lada al pati interior d'illa del local on es troba el centre de tractaments terapèutics i de rehabilitació, formulades per tres persones veïnes de la finca que administra l'interessat.

En la resolució d'aquelles queixes ja es va considerar que **l'actuació del Districte de l'Eixample no havia estat eficaç en la tramitació dels procediments administratius de disciplina urbanística i mediambiental**. Per aquest motiu, en data 27 de gener de 2021 aquesta Sindicatura va emetre un advertiment al Districte perquè tramités diligentment els expedients disciplinaris corresponents per tal de posar fi a les infraccions detectades en el funcionament de l'activitat denunciada.

Tot i que en la resposta municipal el Districte va manifestar que era conscient del retard en les actuacions practicades en els expedients i indicava que procuraria ser més diligent i fer més seguiment de la tramitació dels dos expedients incoats contra la titularitat del centre per tal de posar fi a les molèsties que patien les persones veïnes, sigui amb el compliment dels límits acústics o amb el precintament dels aparells, ara per ara sembla que les molèsties persisteixen.

Recordem que la prevenció i la vigilància per evitar, prevenir o reduir, amb caràcter prioritari, els efectes nocius (incloses les molèsties) i els danys que es puguin derivar per a la salut humana o el medi ambient de l'exposició al soroll ambiental són aspectes recollits àmpliament en la normativa mediambiental.

Així mateix, el Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), en la seva argumentació, posa en evidència la importància que les immissions sonores tenen en la vida de les persones, i afirma que el soroll, en la societat actual, pot arribar a representar una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida de les persones. El TEDH també ha

afirmat reiteradament que **els drets humans i les llibertats fonamentals que les autoritats han de protegir han de ser efectius i han de prevaldre.**

En aquest sentit, la Carta de drets i deures de Barcelona estableix que totes les persones tenen dret que la seva vida privada, personal i familiar sigui respectada, i a gaudir de la tranquil·litat dins la ciutat, tolerant només les immissions innòcues o emparades en l'interès general. La carta disposa que **correspon a l'Ajuntament controlar tota mena d'emissions perjudicials per a la salut** (art. 13 i 31).

En aquest cas que ens ocupa, els serveis municipals ja van constatar que el funcionament del sistema de climatització i ventilació del centre superava els límits acústics establerts per normativa i, per aquest motiu, en la resolució d'una altra queixa presentada per una altra de les persones afectades, **en data 4 d'agost de 2023 es va recomanar al Districte que impulsés d'ofici totes les actuacions administratives necessàries** per restaurar la realitat física alterada i l'ordre jurídic vulnerat, ja que, a més, aquestes instal·lacions que es troben ubicades al pati interior d'illa no constaven en la llicència municipal.

Finalment, l'interessat ha de saber que, tal com ha establert la jurisprudència reiteradament, **el dret fonamental a la intimitat personal i a la inviolabilitat del domicili està protegit per un ampli ventall de garanties i facultats per evitar tota classe d'invasions en el domicili**, com ara la producció de sorolls que poden alterar la vida de les persones que els pateixen.

Per aquest motiu, informem l'interessat, com a administrador de la CP que pateix les molèsties acústiques, que, al marge de la intervenció administrativa municipal que recomanem en aquest pronunciament, **el dret civil també ofereix vies per afrontar el problema** que consten regulades en la Llei 5/2006, de 10 de maig, del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals.

En aquest cas, els jutges hauran de determinar si realment hi ha o no una pertorbació il·legal o que suposi uns perjudicis substancials per a les persones afectades que les faculti a sol·licitar una indemnització pels danys produïts, a banda de l'adopció de les mesures tècnicament necessàries per evitar les conseqüències danyoses.

Recordem que l'article XXV de la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat conté un compromís de les ciutats signatàries de millorar l'accés a la justícia de la ciutadania. I, en aquest sentit, el Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) del Col·legi d'Advocats ofereix assessorament jurídic gratuït. S'hi pot contactar a través del correu electrònic sjoc@icab.cat o bé a través del telèfon 934 221 545. L'horari d'atenció és de dilluns a divendres, de 9.00 a 14.00 hores.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de l'Eixample no ha estat ajustada a dret pel fet que no ha respost les sol·licituds presentades per l'interessat, ni ha estat eficaç per controlar i fer cessar les molèsties que generen les instal·lacions de ventilació i climatització del centre de tractaments terapèutics i de rehabilitació ubicat als baixos de la finca del carrer del Comte Borrell.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de l'Eixample** que informi l'interessat del resultat de les actuacions de verificació i comprovació de la normativa en el marc dels expedients disciplinaris tramitats contra la titularitat de l'activitat.
- **Recordar al Districte de l'Eixample** que ha de donar compliment a les seves obligacions legals en matèria urbanística i mediambiental.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.